

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на
АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» за недотримання вимог нормативно-правових актів,
що регулюють функціонування ринку природного газу» та проєкту
розпорядження НКРЕКП «Про усунення порушень АТ «ЧЕРКАСИГАЗ»

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», на підставі постанови НКРЕКП від 10 січня 2024 року № 87 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЧЕРКАСИГАЗ», від 20 березня 2024 року № 568 «Про збільшення строку проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» та посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 04 березня 2024 року № 105, Сектором НКРЕКП у Черкаській області у термін з 07 березня 2024 року по 03 квітня 2024 року проведено позапланову виїзну перевірку щодо дотримання **АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРКАСИГАЗ»** (далі – АТ «ЧЕРКАСИГАЗ», Товариство, Ліцензіат) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493 (далі – Кодекс ГТС), за результатами якої складено Акт від 03 квітня 2024 року № 154 (далі – Акт перевірки). Товариством надані Пояснення до Акту перевірки від 10.04.2024 № 433/29 (далі – Пояснення).

Актом перевірки зафіксовано наступне.

№ з/п	Виявлені порушення	Суть порушення
1.	недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу газотранспортної системи , затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493 (зі змінами), у частині зобов'язання оператора газорозподільної системи сплатити оператору газотранспортної системи плату за несанкціонований відбір у строк до 20 числа місяця, наступного за місяцем, у якому було здійснено несанкціонований відбір.	Комісією з перевірки встановлено наступне: 1. Між ТОВ «Оператор ГТС України» та АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» укладено Договір транспортування природного газу від № . 2. Відповідно до даних Інформаційної платформи ТОВ «Оператор ГТС України» встановлено, що АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» отримало від ТОВ «Оператор ГТС України» через Інформаційну платформу: - Акт № та рахунок № від за несанкціонований відбір за газовий місяць березень 2023 року; - Акт № та рахунок № від за несанкціонований відбір за газовий місяць квітень 2023 року; - Акт № та рахунок № від за несанкціонований відбір за газовий місяць травень 2023 року; - Акт № та рахунок № від за несанкціонований відбір за газовий місяць червень 2023 року; - Акт № та рахунок № від за несанкціонований відбір за



		<p>газовий місяць липень 2023 року; - Акт № _____ та рахунок № _____ від _____ за несанкціонований відбір за газовий місяць серпень 2023 року; - Акт № _____ та рахунок № _____ від _____ за несанкціонований відбір за газовий місяць вересень 2023 року; - Акт № _____ та рахунок № _____ від _____ за несанкціонований відбір за газовий місяць жовтень 2023 року; - Акт № _____ та рахунок № _____ від _____ за несанкціонований відбір за газовий місяць листопад 2023 року.</p> <p>Перевіркою встановлено, що усі вищезазначені акти про несанкціонований відбір та рахунки надіслані Оператором ГТС АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» згідно з вимогами пункту 2 глави 1 розділу XXI Кодексу ГТС - у строк до 14 числа місяця, наступного за місяцем здійснення несанкціонованого відбору.</p> <p>Загальний обсяг несанкціонованого відбору природного газу за березень – листопад 2023 року склав _____ тис. куб. м на суму _____ грн (з ПДВ).</p> <p>Станом на момент проведення перевірки Товариством не сплачено виставлені ТОВ «Оператор ГТС України» рахунки за несанкціонований відбір природного газу за березень – листопад 2023 року. (стор. 6 – 8 Акта перевірки)</p>
<p><i>За Поясненнями Ліцензіата несанкціонований відбір за період з 01.03.2023 року по 30.11.2023 року є наслідками:</i></p> <p><i>1. Дефіциту тарифних коштів, що фактично позбавляє можливості закуповувати природний газ на нормативні та виробничо-технологічні втрати/витрати та природний газ на власні потреби.</i></p> <p><i>2. Систематичної несплати _____ за послуги з розподілу природного газу.</i></p> <p><i>3. Прийняттям з 29.09.2023 господарських рішень керівником, який не мав право вчиняти будь-які дії від імені Товариства, всупереч інтересам та від імені АТ «ЧЕРКАСИГАЗ».</i></p> <p><i>Ліцензіатом зазначено, що найбільшим споживачем послуг з розподілу природного газу АТ«ЧЕРКАСИГАЗ» є _____, знаходження від _____, зокрема у 2023 році становили 51,40% доходів від здійснення діяльності з розподілу природного газу Товариством.</i></p> <p><i>Товариство повідомило, що станом на 09.04.2024 загальна сума заборгованості _____ перед АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» складає _____ грн. Водночас, Ліцензіат зазначив, що здійснює позовну роботу щодо стягнення з _____ заборгованості за послуги з розподілу природного газу.</i></p> <p><i>За Поясненнями Ліцензіата в травні 2023 року АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» звернулось до Господарського суду Черкаської області з позовною заявою до _____ про стягнення з нього заборгованості за послуги з розподілу природного газу з урахування пені та інфляційних витрат.</i></p> <p><i>Товариство зазначило, що 07.06.2023 на адресу АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» надійшов лист № 501-06/138 від 06.06.2023 з пропозицією укладення мирової угоди по судовій справі № 925/589/23. Оскільки умови запропонованої угоди передбачали розстрочку сплати зобов'язань _____ перед _____</i></p>		

АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» строком на 5 років, Товариство відмовилось від підписання зазначеної мирової угоди, оскільки її умови взагалі унеможливають здійснення АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» розрахунків за спожитий на потреби ВТВ природний газ.

Водночас, на думку Ліцензіата почало штучно затягувати розгляд справи подавши вже четвертий зустрічний позов про визнання недійсним Договору розподілу природного газу, укладеного з АТ «ЧЕРКАСИГАЗ».

За інформацією Ліцензіата, 05.06.2023 згідно з рішенням Наглядової ради АТ «ЧЕРКАСИГАЗ», яке було оформлене протоколом засідання Наглядової ради Товариства № 9/23-ГП, було обрано Головою правління АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» Дімітрія Шульця.

Товариство зазначило, що починаючи з 29.09.2023 від імені АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» діяла особа, яка не мала право вчиняти будь-які дії від імені Товариства.

Дана обставина підтверджується Ухвалою Черкаського окружного адміністративного суду від 31.10.2023 року, постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 25.12.2023 та Постановою Верховного суду від 05.03.2024 у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду у справі № 580/10024/23.

За поясненнями Ліцензіата, в період з 29 вересня 2023 року по 31 грудня 2023 року виникнення несанкціонованого відбору природного газу у ТОВ «Оператор ГТС України» на віртуальній точці виходу до газорозподільної системи АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» є наслідком протиправних дій особи, яка за відсутності будь-яких правових підстав вчиняла дії начебто від імені АТ «ЧЕРКАСИГАЗ».

Товариство зазначило, що АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» неодноразово зверталось до із вимогою обмежити (припинити) споживання природного газу, у зв'язку з наявною заборгованістю за послуги з його розподілу, однак ігнорувало їх. В примусовому порядку в 1 півріччі 2023 року припинити (обмежити) газопостачання Товариство не мало можливості, оскільки на підставі клопотання Господарський суд Черкаської області виніс ухвалу у справі 925/933/22, якою заборонив АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» вчиняти такі дії.

За інформацією Ліцензіата, не менш важливим факторами, які вплинули на можливість АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» розраховуватися за природний газ придбаний на ВТВ це специфіка правового регулювання газового ринку в умовах воєнного стану. Розпорядженням Черкаської обласної військової адміністрації від 16.03.2022 року № 113 «Про забезпечення споживачів Черкаської області природним газом в період дії воєнного стану» до 30-го дня наступного за днем припинення та скасування воєнного стану, АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» та ПРАТ «УМАНЬГАЗ» заборонено обмеження або припинення газопостачання побутовим споживачам, бюджетним установам, релігійним та громадським організаціям, закладам освіти і охорони здоров'я, суб'єктам господарювання, що надають житлово-комунальні послуги, об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, промисловим підприємствам та всім іншим суб'єктам господарювання незалежно від форм власності, об'єкти яких приєднані до газорозподільних мереж.

Водночас, постановою НКРЕКП від 29.11.2023 № 2226 зупинена дія ліцензії АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» з розподілу природного газу, як наслідок наразі Товариство позбавлене основного джерела ресурсу для погашення будь-якої заборгованості.

Ліцензіатом зазначено, що на даний час, за рахунок надходжень коштів від абонентів в рахунок погашення заборгованості минулих періодів, Товариство має можливість лише здійснювати сплату податків та інших обов'язкових платежів, виплачувати заробітну плату, оплачувати паливо, матеріали, послуги, необхідні для забезпечення безперебійного та безаварійного функціонування АТ «ЧЕРКАСИГАЗ», як підприємства критичної інфраструктури.

Ліцензіат стверджує, що накладення НКРЕКП на АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» повного розміру штрафу за порушення ліцензіатом законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, призведе до ще більшого фінансового навантаження, подальшої неплатоспроможності Товариства, та унеможливить виконання зобов'язань Товариства в цілому.

Зважаючи на тяжке фінансове становище, АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» просить НКРЕКП при розрахунку розміру штрафу за порушення Ліцензіатом законодавства у сферах енергетики та

комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, просимо застосувати підпункт 2 пункту 2.5.1 Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого Постановою НКРЕКП 29.09.2023 № 1800, а саме зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.

Щодо здійснення діяльності АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» за період діяльності з 01.01.2023 по 31.12.2023: обсяг постачання природного газу – тис. куб. м (діяло договорів із споживачами).

Ураховуючи викладене, Пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженим постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800 (зі змінами) (далі – Порядок № 1800), Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у сумі **61 982 (шістдесят одна тисяча дев'ятсот вісімдесят дві) гривні** згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	3 646,00 Неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	61 982,00 грн
---	---	----------------------

Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування (зменшення) розміру штрафу, якщо сплата штрафу є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану ліцензіата	Округлення
недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493 (зі змінами)	3 646,00	61 982,00	1 700 000,00	97 750,00 ¹	31 377,75 ²	(12 912,78) ³	38 738,33 ⁴	92 971,98 ⁵	0,68 ⁶

¹ відповідно до пункту 2.2.14 Порядку № 1800 враховано коефіцієнт завданої шкоди, який склав 1,15;

² коригування з урахуванням тривалості порушення (321 днів), враховано коефіцієнт 1,32;

³ коригування з урахуванням пом'якшуючих обставин, а саме сприяння виявленню правопорушення Регулятором та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики враховано коефіцієнт 0,10;

⁴ коригування штрафу за обтяжуючі обставини вчиненого порушення, а саме: поведінка правопорушника, спрямована на продовження вчинення правопорушення та повторне вчинення правопорушення, враховано коефіцієнт 0,30.

⁵ коригування (зменшення) розміру штрафу, якщо сплата штрафу є неможливою або призведе до важкого фінансового стану ліцензіата, 60 %

⁶ округлення – 0,68.

Враховуючи вищезазначене, з урахуванням службової записки Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері від 19.04.2024 № 443/16-24 Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти:

1. **Постанову**, якою відповідно до статей 17, 19 і 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, пропонує прийняти постанову, якою Накласти штраф на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРКАСИГАЗ» у розмірі 61 982 (шістдесят одна тисяча дев'ятсот вісімдесят дві) гривні за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу ГТС у частині обов'язку оператора газорозподільної системи сплатити оператору газотранспортної системи плату за несанкціонований відбір у строк до 20 числа місяця, наступного за місяцем, у якому було здійснено несанкціонований відбір.

2. **Розпорядження**, відповідно до якого зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРКАСИГАЗ» (код ЄДРПОУ 03361402) усунути порушення вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493, у частині обов'язку оператора газорозподільної системи сплатити оператору газотранспортної системи плату за несанкціонований відбір у строк до 20 числа місяця, наступного за місяцем, у якому було здійснено несанкціонований відбір, для чого у строк до 01 липня 2024 року здійснити розрахунки з ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ» відповідно до актів про несанкціонований відбір природного газу за березень – листопад 2023 року.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК



**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про накладення штрафу на
АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» за недотримання
вимог нормативно-правових актів, що
регулюють функціонування ринку
природного газу

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду _____ 2024 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта, складеного за результатами проведення позапланової виїзної перевірки дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства та Ліцензійних умов з розподілу природного газу, від 03 квітня 2024 року № 154, проведеної відповідно до постанов НКРЕКП від 10 січня 2024 року № 87 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЧЕРКАСИГАЗ», від 20 березня 2024 року № 568 «Про збільшення строку проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» та посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 04 березня 2024 року № 105, встановлено, що АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРКАСИГАЗ» (далі – АТ «ЧЕРКАСИГАЗ») (код ЄДРПОУ 03361402) недотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493 (далі – Кодекс ГТС), у частині обов'язку оператора газорозподільної системи сплатити оператору газотранспортної системи плату за несанкціонований відбір у строк до 20 числа місяця, наступного за місяцем, у якому було здійснено несанкціонований відбір.

Відповідно до статей 17, 19 і 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРКАСИГАЗ» у розмірі 61 982 (шістдесят одна тисяча дев'ятсот вісімдесят дві) гривні за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу ГТС у частині обов'язку оператора газорозподільної системи сплатити оператору газотранспортної системи плату за несанкціонований відбір у строк до 20 числа місяця, наступного за місяцем, у якому було здійснено несанкціонований відбір.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії постанови (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Валерій ТАРАСЮК

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 2024 року

(підпис)



ПРОЄКТ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Київ

№ _____

Про усунення порушень
АТ «ЧЕРКАСИГАЗ»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та згідно з Актом позапланової виїзної перевірки від 03 квітня 2024 року № 154, проведеної відповідно до постанов НКРЕКП від 10 січня 2024 року № 87 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЧЕРКАСИГАЗ» та від 20 березня 2024 року № 568 «Про збільшення строку проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЧЕРКАСИГАЗ», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРКАСИГАЗ» (код ЄДРПОУ 03361402) усунути порушення вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме пункту 3 глави 1 розділу XXI Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493, у частині обов'язку оператора газорозподільної системи сплатити оператору газотранспортної системи плату за несанкціонований відбір у строк до 20 числа місяця, наступного за місяцем, у якому було здійснено несанкціонований відбір, для чого у строк до 01 липня

2024 року здійснити розрахунки з ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ» відповідно до актів про несанкціонований відбір природного газу за березень – листопад 2023 року.

Голова НКРЕКП

Валерій ТАРАСЮК